

บทที่ 4

ผลการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้นำเสนอผลประเมินตามวัตถุประสงค์ในการประเมิน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หลักสูตร
2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร
3. ผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร
4. ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งเป็นส่วนราชการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต โดยความเห็นชอบจากทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2545 ซึ่งมีแผนการรับนักศึกษาชั้นปีละ 40 คน โดยรับนักศึกษารุ่นแรกปีการศึกษา 2526 จำนวน 10 คน และจะทยอยรับเพิ่มขึ้นทุกปีจนเต็มแผน

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้คณะทันตแพทยศาสตร์ทุกมหาวิทยาลัยรับนักศึกษาเพิ่ม แก้ปัญหาความขาดแคลนทันตแพทย์ดังนี้

23 พฤษภาคม 2532 ให้คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รับนักศึกษาเพิ่มจากปีละ 40 คน เป็น 50 คน

27 กันยายน 2548 ให้คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รับนักศึกษาเพิ่มจากปีละ 50 คน เป็น 60 คน

ซึ่งปัจจุบันคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต โดยรับนักศึกษาชั้นปีละ 60 คน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 เป็นต้นไป

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตที่ใช้ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ปี พ.ศ. 2531 (ทบวงเห็นชอบเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2532) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักของหลักสูตรดังนี้

ด้านความรู้และความเข้าใจ

บัณฑิตทันตแพทย์ควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้

1. ความหมายของคำศัพท์พื้นฐานทางวิชาชีพทันตแพทย์และวิชาที่เกี่ยวข้อง
2. ประยุกต์ใช้ความรู้ทั่วไปทางด้านทันตแพทย์และวิชาทางวิทยาศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกับความรู้ทางวิชาชีพทันตแพทย์ได้
3. ทราบสาเหตุและการดำเนินของโรคในช่องปากที่พบได้บ่อยในประเทศไทย และโรคอื่น ๆ ที่อาจพบไม่บ่อยแต่มีความสำคัญในแง่ความรุนแรงของโรค
4. การป้องกัน การวินิจฉัย และการรักษาโรคในช่องปาก ลักษณะของโรคทั่วไปที่ทำให้เกิดรอยโรคได้ในช่องปาก และลักษณะรอยโรคนั้นปรากฏในช่องปาก เข้าใจถึงความสัมพันธ์กันระหว่างความผิดปกติที่เกิดขึ้นในช่องปากและวิธีการรักษา กับผลที่เกิดขึ้นกับร่างกาย
5. ลักษณะรอยโรคที่ปรากฏในช่องปากของโรคทั่วไป
6. เข้าใจถึงความสัมพันธ์กันระหว่างความผิดปกติที่เกิดขึ้นในช่องปากกับความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับส่วนอื่นของร่างกาย ตลอดจนแนวทางการรักษาของทั้งสองอย่าง
7. วิธีการทำวิจัย
8. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม สังคม ภาวะเศรษฐกิจและความเชื่อทางศาสนาต่อโรคในช่องปากและแนวทางแก้ไข
9. ปัญหาทางสาธารณสุขและทันตสาธารณสุขของภาคใต้ และบทบาทของทันตแพทย์ต่อชุมชน
10. ความสัมพันธ์ระหว่างทันตแพทย์ แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ
11. การจัดการบริการผู้ป่วยของรัฐในด้านการแพทย์และทันตแพทย์
12. การระงับความเจ็บปวดและความวิตกกังวล
13. การดูแลรักษาสภาพของเครื่องมือทางทันตกรรมให้ใช้งานได้ดีและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

ด้านทักษะ

บัณฑิตทันตแพทย์จะต้องมีทักษะในด้านปฏิบัติ ดังนี้

1. สามารถวินิจฉัยโรคในช่องปากและโรคทั่วไปอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้โดยการตรวจและการซักประวัติพร้อมทั้งสามารถวางแผนแนวทางการรักษาได้

2. สามารถรักษาโรคหรือความผิดปกติที่พบได้บ่อยในช่องปากโดยการให้ยา การทำศัลยกรรม การบูรณะฟันหรือจัดฟันได้
3. ให้การป้องกันและการรักษาปัญหาแทรกซ้อนที่เกิดจากการรักษาทางทันตกรรมได้
4. ระวังความเจ็บปวด และความวิตกกังวลให้กับผู้ป่วยได้
5. สามารถโน้มน้าวให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญของสุขภาพในช่องปากว่าเป็นส่วนหนึ่งของสุขภาพร่างกาย ที่ควรดูแลเอาใจใส่โดยการให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านทันตสุขภาพแก่กลุ่มคนหรือชุมชน
6. ให้คำแนะนำในด้านการป้องกันและการดูแลรักษาทันตสุขภาพสำหรับเด็กและผู้ใหญ่
7. สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมกับบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ ได้ และเป็นผู้นำในเรื่องทันตสาธารณสุข
8. ประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจในวิชาการทันตแพทย์ เพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ไขปัญหาทันตสุขภาพของทั้งส่วนบุคคลและชุมชน

ด้านเจตคติ

บัณฑิตทันตแพทย์ต้องมีเจตคติด้านวิชาชีพทันตแพทย์ ดังนี้

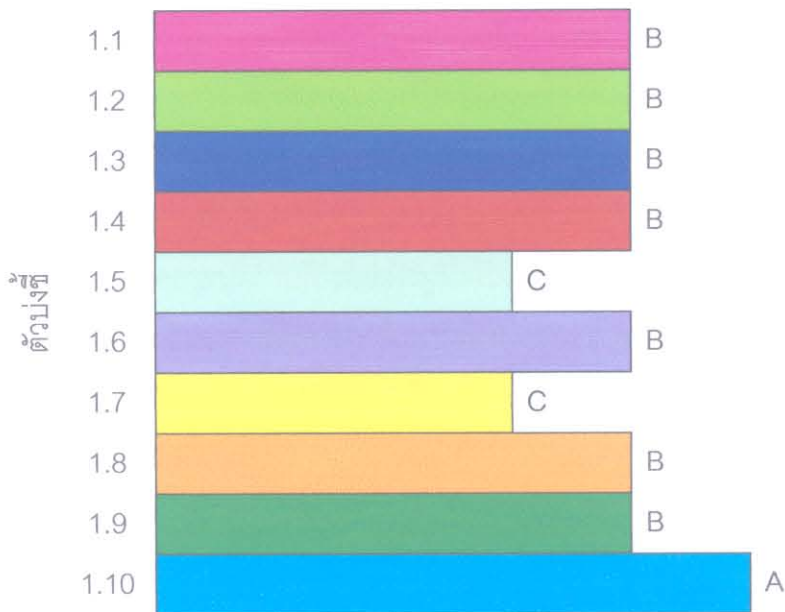
1. ตระหนักถึงจริยธรรมของวิชาชีพทันตแพทย์ในการบำบัดผู้ป่วย
2. ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาต่อ
3. ตระหนักถึงระดับความสามารถของตนเองในการรักษาผู้ป่วย และกระตือรือร้นในการเรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าเรื่อย ๆ
4. ตระหนักถึงความสำคัญของความสามารถปรับตัวเองโดยการรู้จักเปลี่ยนแปลงทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ได้เต็มที่
5. ตระหนักถึงความสำคัญของการมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เปิดสอนหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ ตั้งแต่ปี 2526 จนถึงปัจจุบัน ปี 2547 ได้ผลิตทันตแพทย์ออกไปรับใช้สังคมแล้ว 17 รุ่น จำนวน 562 คน

1. ผลการวิเคราะห์หลักสูตร : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

การวิเคราะห์หลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 10 ตัว ประกอบด้วย 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย 1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของคณะ 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ 1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้ 1.5 ความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร 1.6 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา 1.8 การประเมินหลักสูตร 1.9 การปรับปรุงหลักสูตร และ 1.10 สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร ผลการวิเคราะห์หลักสูตรสรุปได้ดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 10 ตัว

	1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย
	1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของคณะ
	1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ
	1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้
	1.5 ความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร
	1.6 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
	1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา
	1.8 การประเมินหลักสูตร
	1.9 การปรับปรุงหลักสูตร
	1.10 สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร

สิ่งที่มุ่งประเมิน 1 หลักสูตร : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับดี (B)

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรควรต้องสัมพันธ์กับปณิธานของสถาบัน
ในระดับดี โดยมีข้อคิดเห็น ดังนี้

1. หลักสูตรมีเนื้อหาที่ให้นักศึกษาทันตแพทย์ ชั้นปี 5-6 ได้ฝึกการเรียนรู้ กระบวนการวิจัยใน
รายวิชา Junior Project (ตามปณิธานของมหาวิทยาลัยที่เน้นการวิจัย)
2. มีรายวิชาที่เน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เช่น รายวิชาที่สอนด้วย PBL
รายวิชาสัมมนา ตามปณิธานของมหาวิทยาลัย ที่ต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถในการ
การศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเอง
3. มีรายวิชาที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ปัญหาสุขภาพช่องปากในชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
ปัญหาในชุมชนมากขึ้น เช่น รายวิชาทันตกรรมชุมชน การปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ตาม
ปณิธานของมหาวิทยาลัย ให้ชุมชนมีส่วนร่วมและบัณฑิตสามารถเข้าสู่ชุมชนได้อย่างดี
4. เน้นให้นักศึกษามีกระบวนการเรียนรู้ การศึกษาด้วยตนเอง นำไปสู่การศึกษาต่อเนื่อง
ตลอดชีวิต ตามปณิธานมหาวิทยาลัยในเรื่อง Long Life Learning

5. มีบางวิชาหรือมีหัวข้อที่สอนสัมมนา โดยใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ให้นักศึกษาคุ่นเคยกับภาษาต่างประเทศ มีทักษะในด้านภาษาได้ดีขึ้นตามที่มหาวิทยาลัยต้องการให้นักศึกษารู้ภาษาต่างประเทศมากขึ้น เน้นสู่ความเป็นนานาชาติ

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในเนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัย แต่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปณิธานวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของคณะ อยู่ในระดับดี (B)

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับปณิธานของคณะในระดับดี โดยมีข้อคิดเห็น ดังนี้

คณะทันตแพทยศาสตร์ จัดตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนทันตแพทย์ในท้องถิ่นภาคใต้ มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นสถาบันชั้นนำทางวิชาการด้านทันตแพทย์ ระดับประเทศ โดยมีพันธกิจร่วมกันเพื่อจะผลิตบุคลากร ผลงานวิชาการและการบริการทางทันตกรรมที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ภายใต้การทำงานเป็นทีมเพื่อสุขภาพช่องปากที่ดีของประชาชน เมื่อพิจารณาหลักสูตรในปัจจุบันที่ใช้อยู่ มีความสัมพันธ์กับปณิธานในการจัดตั้งคณะ และวิสัยทัศน์ พันธกิจ อาทิ เนื้อหาของหลักสูตรมีรายวิชาทันตกรรมชุมชน ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ออกฝึกปฏิบัติงานในชุมชนร่วมกับทันตสาธารณสุขเพื่อเรียนรู้การทำงานเป็นทีม และเรียนรู้สภาพความเป็นจริงในชุมชน และเป็นที่ประจักษ์ว่าบัณฑิตที่จบจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ส่วนใหญ่เข้ารับราชการชดใช้ทุน กระจายในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ ซึ่งนักศึกษารุ่นปี 46-47 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัย ร้อยละ 77 ชดใช้ทุนในภาคใต้

ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพ ความรู้ทั่วไป บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพเพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้ดี ซึ่งเป็นที่พอใจของหน่วยงาน ผู้ใช้บัณฑิต ตามผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตในหัวข้อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในเกณฑ์ดีมากติดต่อกันมาหลายปี ปี 2545 เท่ากับ 8.22 ปี 2546 เท่ากับ 7.94 (อ้างอิงในกองแผนงานสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2547 - 2548)

อย่างไรก็ตามคณะทันตแพทยศาสตร์ ต้องมีความเข้มงวดและมีกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาที่มีการสอนในภาควิชาเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และต้องดำเนินการดูแลผู้ช่วยแบบองค์รวมโดยเน้นผู้ช่วยเป็นสำคัญ ซึ่งควรจัดการเรียนการสอนให้มีความเชื่อมโยงกันในการปฏิบัติงานในคลินิกของนักศึกษา

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปณิธานของคณะ ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ อยู่ในระดับดี (B)

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของประเทศในระดับดี โดยมีข้อคิดเห็น ดังนี้

ด้านจำนวนทันตแพทย์ โดยภาพรวมระดับประเทศจากแผนความต้องการทันตแพทย์ได้กำหนดอัตราส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรเป็น 1 : 6,000 จากอัตราส่วนดังกล่าวในปัจจุบันควรมีทันตแพทย์จำนวน 11,614 คน แต่มีจริงเพียง 7,573 คน ดังนั้น จึงควรผลิตทันตแพทย์เพิ่มขึ้นอีกปีละ 200 คน ตั้งแต่ปี 2548-2557 กระจายการผลิตไปยังคณะทันตแพทย์ 8 สถาบัน (อ้างถึงในโครงการผลิตทันตแพทย์เพิ่มของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข, พ.ศ.2547) จะเห็นได้ว่าประเทศยังขาดแคลนทันตแพทย์อยู่ ดังนั้นการดำเนินการด้านการผลิตกำลังคนด้านทันตแพทย์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังเป็นภารกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศอยู่

เนื้อหาของหลักสูตรได้ครอบคลุมการผลิตทันตแพทย์ไปปฏิบัติงานในชุมชนเมื่อสำเร็จการศึกษาด้วย อย่างไรก็ตามสิ่งที่ควรเพิ่มในหลักสูตร คือการบริหารจัดการ ควรสอนในสิ่งที่ต้องสอน ควรปรับวิชาพื้นฐาน ชีววิทยาช่องปากและพยาธิวิทยาให้รองรับวิชาทันตนิติเวชวิทยาแนวใหม่ (Modern forensic Dentistry) เพื่อช่วยชันสูตรศพที่เกิดจากเหตุการณ์ต่าง ๆ และควรมีวิชาที่แสดงความเชื่อมโยง บูรณาการ ระหว่างวิชาพื้นฐาน วิชาคลินิกและชุมชน เนื่องจากกระแสปัญหาของประเทศในปัจจุบันจะเป็นลักษณะบูรณาการ

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้

อยู่ในระดับดี (B)

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้ในระดับดี โดยมีข้อคิดเห็น ดังนี้

หลักสูตรที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรมาตรฐานทั่วไปที่มีได้เน้นความต้องการหรือลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นภาคใต้ ทั้งนี้อาจเกิดจากนโยบายในการผลิตบัณฑิตเป็นการผลิตตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ แต่หลักสูตรมีจุดเด่นคือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นชุมชน ซึ่งมีรายวิชาทันตกรรมชุมชนภาคสนาม 3 รายวิชา นักศึกษาได้ออกฝึกปฏิบัติงานนาน 9 สัปดาห์ ทำให้ได้เรียนรู้สภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่น และนำมาประยุกต์แก้ปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น มีการทำงานเป็นทีมกับบุคลากรในท้องถิ่น มีความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรม อีกทั้งได้ป้องกัน ส่งเสริม และรักษาโรคที่ค่อนข้างพบได้บ่อยสำหรับประชาชนในภาคใต้

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับรายวิชา หรือการออกภาคสนามให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคม ปรับหลักสูตรให้มีการเรียนจากชุมชนต่าง ๆ ในภาคใต้โดยพานักศึกษาออกไปพบประสบการณ์จริงในชุมชน ไม่เฉพาะที่โรงเรียนเท่านั้น

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

1.5 ความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

อยู่ในระดับปานกลาง (C)

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความก้าวหน้าทันสมัยและเนื้อหาสาระของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อคิดเห็น ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน เห็นว่าหลักสูตรของคณะใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยทั่วไป มี 1 ท่าน ที่เห็นว่าล้ำสมัยกว่ามหาวิทยาลัยทั่วไป โดยเห็นว่า หลักสูตรปัจจุบันในอดีตถือว่าทันสมัยมาก แต่จนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีการปรับปรุงหลักสูตร มีเพียงการปรับเปลี่ยน ซึ่งเน้นการปรับปรุงเนื้อหาวิธีการเรียนการสอนบางส่วนเท่านั้น อาจทำให้ขาดเนื้อหาใหม่ ๆ หรือวิชาการที่มีเนื้อหาเปลี่ยนแปลงไปแล้ว รวมถึงเนื้อหาส่วนที่เน้นทักษะชีวิตและสังคมด้วย

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ซึ่งมีความแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เห็นว่าหลักสูตรไม่ล้ำสมัย สามารถเปลี่ยนการจัดการได้ แต่ผู้สอนต้องมีความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการที่เปลี่ยนแปลงเพื่อนำมาสอนได้ โดยแนะว่า ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี

ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เห็นว่าหลักสูตร ยังขาดวิชาชีววิทยาร่วมสมัย (Comtemporary Biology) ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในวิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิชาชีววิทยาช่องปากยังขาดจุดเน้นด้าน Oral Molecular Biology วิชาพยาธิวิทยาขาดจุดเน้นด้าน Molecular Pathology วิชาที่เกี่ยวข้องกับพันธุศาสตร์ยังขาดจุดเน้นความทันสมัย วิชาคลินิกยังขาดจุดเน้นที่แสดงความก้าวหน้า (advance) ของแต่ละสาขา

ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เห็นว่า หลักสูตรมีลักษณะ content - based learning อยู่มาก มีความซ้ำซ้อนในเนื้อหา ขาดการบูรณาการในรายวิชาต่าง ๆ ทั้งในระดับปริคlinikและคลินิก ทำให้นักศึกษามีเวลาว่างในการศึกษาด้วยตนเองน้อย ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งใหม่ด้วยความใฝ่รู้ของนักศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เสนอแนะให้มีการปรับปรุงหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรในระดับปานกลาง ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง (C)

1.6 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับดี (B)

การพิจารณาความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พิจารณาจากลักษณะย่อย 5 ข้อ ดังนี้

- 1.6.1 วัตถุประสงค์เข้าใจชัดเจน
- 1.6.2 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจของคณะ
- 1.6.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองต่อนักศึกษาและสังคม
- 1.6.4 การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1.6.5 มีดุลยภาพระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับเนื้อหาความรู้เฉพาะทาง

1.6.1 วัตถุประสงค์เข้าใจชัดเจน

ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน เห็นว่าหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่เข้าใจชัดเจน โดยให้ความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเขียนไว้กว้างและครอบคลุมทั้งหมด แต่เสนอแนะว่าควรมีวิธีการวัดการบรรลุวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน และผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เห็นว่าวัตถุประสงค์เข้าใจไม่ชัดเจน โดยให้

ความเห็นว่าคุณจะฯ ได้มีอาจารย์รุ่นใหม่เข้ามาตลอดเวลา ซึ่งอาจจะขาดความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงเสนอแนะให้มีการจัดอบรมอาจารย์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เข้าใจในหลักสูตรที่ใช้ในการสอนอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เข้าใจชัดเจน

1.6.2 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจของคณะ

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทั้ง 5 ท่าน ว่าหลักสูตรมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจของคณะโดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้ วัตถุประสงค์ซึ่งมี 3 ส่วน คือ ความรู้เข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งแต่ละส่วนควรมีน้ำหนักสัดส่วนให้ชัดเจนและมีระบบการวัดที่เป็นรูปธรรม

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจของคณะ

1.6.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองต่อนักศึกษาและสังคม

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองต่อนักศึกษาและสังคม โดยมีข้อคิดเห็นที่ว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเขียนไว้มีความครอบคลุมทุกด้านแต่ในการนำมาปฏิบัติจริงบรรลุแค่ไหน ควรจะมีการประเมินวัตถุประสงค์อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตอบสนองต่อสังคม

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองต่อนักศึกษาและสังคม

1.6.4 การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ อีก 1 ท่าน เห็นว่ายังไม่สอดคล้อง โดยมีข้อคิดเห็นว่าคุณควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการจัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.6.5 มีดุลยภาพระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับเนื้อหาความรู้เฉพาะทาง

ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เห็นว่าหลักสูตรมีดุลยภาพระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับเนื้อหาความรู้เฉพาะทาง ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านไม่แน่ใจ ส่วนอีก 2 ท่านมีความเห็นว่ายังไม่มีดุลยภาพ โดยมีข้อเสนอแนะ

- ให้มีการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรให้ชัดเจน โดยพิจารณาถึงความต้องการของสังคม และวิชาชีพเป็นองค์ประกอบด้วย
- ความรู้ทั่วไปน้อยกว่าความรู้เฉพาะทางมาก ความรู้ทั่วไปควรรู้ความเป็นไปของโลก ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งควรปรับโครงสร้างหลักสูตร
- จริยธรรมทางทันตแพทย์ควรสอดแทรกเข้าไปทุกวิชา โดยอบรมให้อาจารย์ให้มีความเข้าใจเพื่อนำไปสอนแทรกในทุกวิชา ไม่ใช่แยกมาเป็นวิชาเดียวเมื่อปฏิบัติจะไม่รู้สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่ต่างกันในด้านดุลยภาพระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับ

เนื้อหาความรู้เฉพาะทางของหลักสูตร

1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา อยู่ในระดับปานกลาง (C)

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสรุปความเห็นได้ดังนี้

- ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านเห็นว่าหลักสูตรมีความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชาในระดับดีมาก โดยมีข้อคิดเห็นว่า ปัจจุบันเนื้อหาทางทฤษฎีมากเกินไป ควรจะมีการลด และให้มีการร่วมกันพิจารณาเนื้อหาที่สอนให้เหมาะสมกับเวลาที่ควรจะเป็นและต้องพิจารณาร่วมกันว่าอะไรที่ทุกคนต้องรู้
- ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเห็นว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง โดยแต่ละท่านมีข้อคิดเห็นดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านเห็นว่า

- วัตถุประสงค์โครงสร้างหลักสูตรทางด้านเนื้อหาจะสัมพันธ์กับรายวิชา มาก แต่การจัดการเรียนการสอนไม่ค่อยสอดคล้อง ซึ่งจะต้องให้อาจารย์มีความเข้าใจโครงสร้างหลักสูตรและวัตถุประสงค์ในภาพรวม และมีการปรับกระบวนการเรียนการสอนของรายวิชาให้สัมพันธ์สอดคล้อง ซึ่งไม่ได้เน้น แต่เนื้อหาเท่านั้น

ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านเห็นว่า

- การจัดหลักสูตรในลักษณะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้ยากที่จะเกิดการประสานกันระหว่างรายวิชา
- ควรที่จะมีการยุบรายวิชาบางรายวิชา แล้วจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

อาทิ วิชา Oral Biology I + ปรีทัศน์วิทยา 1

หรือ Oral Biology II + Operative I + ทันตกรรมป้องกัน

หรือ Oral Biology III + ทันตกรรมจัดฟัน I + หลักวิชาการสบฟัน

+ ทันตลักษณะวิทยา

หรือ ชีวสถิติ + วิชาวิจัย

หรือ พยาธิวิทยาและอายุศาสตร์ช่องปาก

หรือ Oral Microbiology + Oral Biology

ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านเห็นว่า ขาดการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างรายวิชาที่มีความซ้ำซ้อน

ส่วนผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เห็นว่า มีความสัมพันธ์ในระดับพอใช้ ซึ่งเสนอแนะให้มีการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรให้ชัดเจน

สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมเห็นว่าหลักสูตรมีความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา ในระดับปานกลาง ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง (C)

1.8 การประเมินหลักสูตร อยู่ในระดับดี (B)

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติเมื่อ 23 ต.ค. 2525 โดยเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกปี 2526 และได้มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นทางการและปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ในปี พ.ศ. 2531 โดยทบวงมหาวิทยาลัยเห็นชอบเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2532

ปัจจุบันยังคงใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2531 อย่างไรก็ตามหลักสูตรที่ใช้อยู่ถึงแม้จะไม่มี การประเมินอย่างเป็นทางการตามกระบวนการ แต่ตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร และหัวหน้าภาควิชา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในรายวิชาต่าง ๆ ที่เป็นส่วนของภาควิชา พบว่า การดำเนินการในภาพรวมของคณะ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลหลักสูตร เพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นทางการ 2 ครั้ง คือ คำสั่งคณะที่ 110/2533 ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2533 แต่งตั้งคณะทำงานประสานงานหลักสูตรระหว่างชั้นปี เพื่อประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน

โดยออกแบบสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสรุปเป็นข้อมูลทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไข ทำให้ทราบความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชาและวัตถุประสงค์รวมทั้งปัญหา อุปสรรค ความซ้ำซ้อนต่าง ๆ เป็นผลนำไปสู่โครงการปรับปรุงหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต และจากโครงการนี้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรขึ้นมา 1 ชุด คณะกรรมการชุดนี้ได้ออกแบบสอบถามเพื่อประเมินผลหลักสูตรอย่างเป็นทางการ โดยสอบถามกลุ่มเป้าหมายที่มีประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรคือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและนักศึกษาที่อยู่ในระบบชั้นปีที่ 6 ได้มีการสรุปผลอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อนำไปเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

ส่วนการดำเนินการในระดับภาควิชา จะมีการประเมินตนเองมาตลอดโดยใช้กระบวนการประชุมภาควิชา และมีการสัมมนาประจำปีของภาควิชาเพื่อร่วมกันอีกครั้ง ซึ่งแต่ละปีจะมีการประเมินผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่รับผิดชอบและนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขทั้งเนื้อหาและมีการปรับเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอน ทำให้มีการปรับตัวตลอดเวลา มีความทันสมัยใช้ได้ดีเมื่อเทียบกับคณะทันตแพทยศาสตร์ในสถาบันอื่น

สรุปได้ว่า จากการศึกษาเอกสารความเป็นมาของหลักสูตรและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร และหัวหน้าภาควิชา โดยภาพรวมผู้บริหารเห็นว่าการประเมินหลักสูตร อยู่ในระดับดี (B)

1.9 การปรับปรุงหลักสูตร อยู่ในระดับดี (B)

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติเมื่อ 23 ต.ค. 2535 โดยเริ่มรับนักเรียนรุ่นปี 2526 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2531 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งได้มีวิวัฒนาการมาอย่างเป็นลำดับ ซึ่งผลการประเมินหลักสูตรล่าสุดปี 2538 และกระแสโลกาภิวัตน์เข้ามามีอิทธิพลทำให้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และความต้องการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น คณะทันตแพทยศาสตร์ จึงปรับปรุงหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตให้มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแบบเบ็ดเสร็จในตัวเอง (Co-operative Learning) จึงจัดสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรเห็นภาพรวม และเข้าใจการจัดการเรียนการสอนแบบนี้

- จากคำสั่งคณะทันตแพทยศาสตร์ที่ 92/2542 ลงวันที่ 8 พย.2542 และคำสั่งคณะทันตแพทยศาสตร์ที่ 53/2543 ลงวันที่ 6 กค. 2543 ได้มีการตั้งคณะทำงานจัดทำหลักสูตรแบบชุดการสอน (module system) คณะทำงานได้จัดทำร่างเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ไม่ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากเปลี่ยนแปลงที่บริหาร

ต่อมาที่มบริหารชุดใหม่จัดสัมมนาคณะกรรมการคณะ (17 มกราคม 2544) เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต โดยกำหนดนโยบายให้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนจากรูปแบบโครงร่าง module system เป็น รูปแบบ competency – based learning ซึ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีคำสั่งคณะทันตแพทยศาสตร์ที่ 0804/2544 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2544 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตสู่ competency - based learning ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้จัดทำโครงร่างหลักสูตรออกมาเป็น 20 competencies และจัดทำแผนการสอนของแต่ละ competency

ต่อมาปี พ.ศ. 2548 ที่มบริหารชุดใหม่ มีนโยบายให้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรรูปแบบ competency ต่อเนื่องและเนื่องจากมีกรรมการบางท่านลาออก/ลาศึกษาต่อ จึงยกเลิกกรรมการชุดปี พ.ศ. 2544 และแต่งตั้งชุดใหม่ คำสั่งคณะทันตแพทยศาสตร์ที่ 84/2548 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2548 ซึ่งกรรมการชุดนี้มีหน้าที่พิจารณารายละเอียดความสมบูรณ์ของหลักสูตร การบริหารจัดการการเรียนการสอนของหลักสูตรใหม่ รวมถึงดำเนินการประเมินผล ติดตาม แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการนำหลักสูตรมาใช้ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการ

หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันคือ ฉบับ พ.ศ. 2531 เป็นหลักสูตรที่คณะทันตแพทยศาสตร์ได้พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรในภาพรวมมาโดยตลอด ผลการประเมินได้นำมาปรับใช้ในรายละเอียดย่อยให้เกิดความทันสมัยทันต่อสถานการณ์ ในรายวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2533 – 2535 มีการปรับปรุงโดยผ่านความเห็นชอบจากทบวงมหาวิทยาลัย สรุปได้ดังนี้

25 กย. 2533	ทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ เปิดรายวิชา 685-311 จุลชีววิทยาช่องปาก และ 686-493 พยาธิวิทยาคลินิกสำหรับนักศึกษาทันตแพทย์
23 มค. 2534	ทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ ปรับปรุงรายวิชา 325-303 จุลชีววิทยาและปรสิตวิทยา
26 มิย. 2534	ทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ ปรับปรุงรายวิชา 685-651 หัวข้อพิเศษทางทันตกรรม และ 687-311 ตรวจวิเคราะห์โรคในช่องปาก
18 ตค. 2534	ทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ ปรับปรุงรายวิชา 671-312 วิทยาการระบาดทางทันตแพทยศาสตร์

- 671-313 ทัศนกรรมป้องกัน
- 671-512 กฎหมายทางทันตแพทยศาสตร์
- 671-611 วิศวกรรมศาสตร์ทางทันตแพทยศาสตร์และ
การบริหารงานคลินิก 2
- 322-105 คณิตศาสตร์
- 25 กย. 2535 ทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ ปิดรายวิชา 325-105
ปฏิบัติการเคมีพื้นฐาน 1 หน่วยกิต และ 325-135 ปฏิบัติการเคมี
อินทรีย์พื้นฐาน 1 หน่วยกิต
- 15 มีค. 2536 สภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ โอนย้ายรายวิชา 671-110
ชีวสถิติ และ 671-212 ระเบียบวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์ไปเป็น
รายวิชาของภาควิชาชีววิทยาช่องปาก
- ปี 2538 เพิ่มรายวิชา 345-201 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ใน
หลักสูตร
- 15 มีค. 2540 ทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ ปรับปรุงรายวิชา 680-649
การปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสมทบเป็น 650-643
- ปี 2545 ทบวงมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ เปิดรายวิชาโครงการวิจัย
สำหรับนักศึกษา 1 และ 2 ปิดรายวิชาจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
ทันตแพทย์ กฎหมายทางทันตแพทย์ สัมมนาทัศนกรรมบูรณะ
สัมมนาปริทันตวิทยาและหัวข้อพิเศษทางทันตกรรม

การดำเนินการในระดับภาควิชา ภาควิชาต่าง ๆ ซึ่งรับผิดชอบในรายวิชาต่าง ๆ กันได้มี
การประชุมสัมมนาภาควิชาประจำปีทุกภาควิชา เพื่อประเมินและปรับปรุงเนื้อหาของรายวิชาที่
สอนให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า จากการศึกษาเอกสารความเป็นมาของการปรับปรุงหลักสูตร และสัมมนา
ผู้บริหารหลักสูตร และหัวหน้าภาควิชา โดยภาพรวมเห็นว่าการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ในระดับดี (B)

1.10 สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร อยู่ในระดับดีมาก (A)

จากเอกสารข้อมูลประกอบการประเมินหลักสูตร อันได้แก่ เอกสารแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์หลักสูตร เอกสารคู่มือหลักสูตรและการลงทะเบียน มีหลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนรายวิชาในหลักสูตร มีแผนการศึกษาเป็นรายภาคการศึกษา/ปีการศึกษา พบว่ามีเอกสารสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรครบถ้วนทั้ง 4 ข้อ

สรุปได้ว่า มีเอกสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร ทั้งหมด 4 ข้อ ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ

คุณลักษณะหรือคุณสมบัติเด่นของบัณฑิต

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าบัณฑิตจากหลักสูตรควรมีคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติเด่น ดังนี้

- สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ โดยแทรกซึมเข้าไปกับสังคมทุกองค์กรได้
- มีความรู้ สามารถในการดูแลผู้ป่วยได้ดีและปลอดภัยแบบองค์รวม นำความรู้ไปใช้ใน ด้านส่งเสริม + ป้องกันในงานทันตสาธารณสุขได้ดี มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองและสังคมได้อย่างมีความสุข มีความใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ตลอดเวลา มีจริยธรรมในวิชาชีพที่ดี
- มีความรู้ในวิชาพื้นฐาน และวิชาพรีคลินิกพร้อมสมัย
- มีหลักและพื้นฐานตลอดจนวิธีคิดแบบมีวิจารณญาณ (critical thinking)
- มีพื้นฐาน และทักษะในงานคลินิกที่เพียงพอในการศึกษาต่อระดับวุฒิบัตร
- นักศึกษาควรมีความรู้ในเรื่องการวิจัย และการประเมินโครงการ โดยใช้วิทยาการวิจัยเข้ามาช่วยในการประเมินเชิงปริมาณ และความถูกต้องวิชาการ
- ทำงานในบทบาทของทันตแพทย์ที่ดีทุกที่ ทั้งในชุมชนหรือภาคเอกชนภายใต้คุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพ
- มีบทบาทและทำหน้าที่ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้ตามความเหมาะสม
- มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น
- มีภาวะผู้นำ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. ควรมีการทบทวนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อให้มีความทันสมัย และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรมีมาตรการประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วย
2. มีมาตรการที่จะให้คณาจารย์เข้าใจในวัตถุประสงค์และนำไปใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน

โครงสร้างของหลักสูตร (เช่น การจัดสาขาวิชาเอก การจัดหมวดวิชาพื้นฐาน/ บัณฑิต/เอก/เลือก)

1. ปรับลดรายวิชาให้มีการบูรณาการ
2. ปรับลดรายวิชาที่มีการซ้ำซ้อน
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 6 ควรมีเวลาในเรื่องวิชาวิจัย วิชาทันตกรรมก้าวหน้า และวิชาเลือกที่เสริมหรือพัฒนาในสาขาที่นักศึกษาอยากจะทำต่อ
4. เพิ่มเติมรายวิชาพื้นฐานทั่วไปเพื่อรองรับวัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตที่ นอกเหนือไปจากความรู้เฉพาะในวิชาชีพ
5. มีเวลาว่างให้นักศึกษาเป็นระยะ
6. ควรมีวิชาเลือกแบบเสรีตามความถนัด ความสนใจ และควรมีเวลาให้นักศึกษาเลือก ได้จริง

การจัดหลักสูตรและรายวิชา (เช่น ควรจัดหรือเพิ่มเติมรายวิชาใด ควรจัดลำดับ วิชาอย่างไร)

1. เพิ่มเติมวิชาพื้นฐานร่วมสมัย ซึ่งควรจะมีการยุบรายวิชาบางรายวิชาแล้วจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ

อาทิ วิชา Oral Biology I + ปริทันตวิทยา 1

หรือ Oral Biology II + Operative I + ทันตกรรมป้องกัน

หรือ Oral Biology III + ทันตกรรมจัดฟัน I + หลักสูตรวิชาการสหพัน +

ทันตลักษณะวิทยา

หรือ ชีวสถิติ + วิชาวิจัย

หรือ พยาธิวิทยา และอายุรศาสตร์ช่องปาก

หรือ Oral Microbiology + Oral Biology

2. ลดรายวิชาและสร้างรายวิชาร่วมระหว่างพรีคลินิกและคลินิก เพื่อให้เกิดการประสานในรายวิชาร่วม เพราะปัจจุบันมีสัดส่วนของวิชาพรีคลินิกมากในปีการศึกษาดัน ๆ และน้อยในปีการศึกษาปลาย ๆ หรือในวิชาคลินิกซึ่งไม่ใช่เป็นการจัดหลักสูตรที่แยกขาดจากกัน เป็นลักษณะที่ขาดการประสานและความสัมพันธ์ระหว่างพรีคลินิกและคลินิก
3. มีการบูรณาการสามารถนำไปใช้ได้จริง คือ ต้องรู้ + ความรู้
4. เพิ่มเติมรายวิชาที่รองรับวัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือวิชาชีวะในแก่นักศึกษา

การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน (เช่น การคัดเลือกนักศึกษา การสอบ comprehensive วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ สารนิพนธ์)

การบริหารหลักสูตร ควรให้หลักสูตรทันตแพทย์อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการหลักสูตรคณะมากกว่าให้แต่ละภาควิชาจัดการเรียนการสอนแต่ละภาค ซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมโยงในเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของวิชา รวมถึงการวัดการประเมินผล และควรมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นรูปธรรม

1. ควรมีการผสมผสานระหว่างการสอนที่เป็นบรรยาย และการเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของคณะฯ
2. ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร
3. จัดลำดับความสำคัญของหน้าที่อาจารย์ให้ชัดเจน
4. มีการวัดและประเมินให้ตรงกับวัตถุประสงค์การสร้างบัณฑิตที่ต้องการ
5. ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ลดความซ้ำซ้อนทางด้านเนื้อหา
6. ส่งเสริมการเรียนการสอนที่พัฒนานักศึกษาให้ตรงกับวัตถุประสงค์
7. มีการพัฒนาความสามารถอาจารย์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
8. มีระบบการประเมินคุณภาพบัณฑิต

ในการคัดเลือกนักศึกษาซึ่งมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีโอกาสในการรับเองค่อนข้างมาก ควรยึดหลักการรับผู้เรียนที่รักและอยากเรียนทันตแพทย์ เป็นคนดีของสังคม เป็นไปตามปริบทและความต้องการของคณะ

การสอบ comprehensive เป็นแนวคิดที่ดีที่วัดประมวลความรู้ของนักศึกษาก่อนจบ แต่ควรจะมีการสอบเพื่อปฏิบัติให้ดูด้วย

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรมีการปรับรายวิชาที่ใกล้เคียงเพื่อให้เกิดการบูรณาการองค์ความรู้
2. ควรเน้นรายวิชาที่ทันสมัยเพิ่มขึ้น เช่น Modern Pathology, Modern Forensic Dentistry, Advanced Clinical Dentistry และการประเมินโครงการ
3. ควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบ Didactic course, Problem - based Learning ควบคู่กัน

สรุปการวิเคราะห์หลักสูตร

ในการวิเคราะห์หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต พบว่า โดยภาพรวมหลักสูตรมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี (B) โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 10 ตัว ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย พบว่าอยู่ในระดับดี (B) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของคณะ พบว่าอยู่ในระดับดี (B) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ พบว่าอยู่ในระดับดี (B) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้ พบว่าอยู่ในระดับดี (B) ด้านความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง (C) ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับดี (B) เมื่อพิจารณารายละเอียดย่อย พบว่า 1) วัตถุประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าเข้าใจชัดเจน แต่มีข้อเสนอแนะว่าควรมีวิธีการที่จะประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์และควรมีการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับอาจารย์ใหม่ ๆ ที่เข้ามาเพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้วย เพื่อให้การเรียนรู้และเข้าใจในหลักสูตรที่ใช้สอน 2) วัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจของคณะ ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นว่ามีสอดคล้องกัน โดยมีข้อเสนอแนะให้กำหนดสัดส่วนน้ำหนักของแต่ละด้าน เช่น ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และมีระบบการประเมินอย่างจริงจัง 3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองต่อนักศึกษาและสังคม ผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองต่อนักศึกษาและสังคม และเสนอแนะให้มีการประเมินผลโดยเฉพาะการตอบสนองสังคม 4) การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่า การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5) มีดุลยภาพระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับเนื้อหาความรู้เฉพาะทาง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีข้อเสนอแนะว่าให้มีการวิเคราะห์

เนื้อหาของหลักสูตร และปรับโครงสร้างหลักสูตร ในด้านความรู้ทั่วไปควรให้นักศึกษาได้เรียนรู้ความเป็นไปของกระแสโลกด้วย ในด้านจริยธรรมควรสอดแทรกเข้าไปในทุกวิชาที่สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (C) ด้านการประเมินหลักสูตรได้ศึกษาจากเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชาเห็นว่าอยู่ในระดับดี (B) ด้านการปรับปรุงหลักสูตร ได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ และสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชาเห็นว่าอยู่ในระดับดี (B) และ 1.10 สาระสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่าอยู่ในระดับดีมาก (A) มีเอกสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร ครบทั้ง 4 ข้อ

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

การประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ด้าน คือ 2.1 นักศึกษา 2.2 อาจารย์ และ 2.3 ปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร สรุปได้ดังแผนภาพที่ 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 การประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ตัว

สิ่งที่มุ่งประเมิน : 2.1 นักศึกษา : ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (A)

2.1 นักศึกษา อยู่ในระดับดีมาก (A)

การประเมินปัจจัยนำเข้าด้านนักศึกษา พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ตัว ได้แก่ 2.1.1 จำนวนผู้สมัคร: จำนวนประกาศรับ 2.1.2 จำนวนนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียน: จำนวนประกาศรับ และ 2.1.3 ค่าเฉลี่ย GPAX ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาทั้งรุ่นที่รับเข้าศึกษา ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าด้านนักศึกษา สรุปได้ดังแผนภาพที่ 3 ดังนี้

แผนภาพที่ 3 การประเมินปัจจัยนำเข้าด้านนักศึกษา พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ตัว

2.1.1 จำนวนผู้สมัคร : จำนวนประกาศรับ อยู่ในระดับดีมาก (A)

ในปี 2545-2547 มีจำนวนผู้สมัคร : จำนวนประกาศรับ คือ 989 : 50 , 807 : 50, 747 : 50, โดยเฉลี่ย 3 ปี คือ 16.95 : 1 มีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

2.1.2 จำนวนนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียน : จำนวนประกาศรับ อยู่ในระดับดีมาก (A)

ในปี 2545-2547 มีจำนวนนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียน : จำนวนประกาศรับ คือ .98 : 1, 1.04 : 1 , 1.10 : 1 โดยเฉลี่ย 3 ปี คือ 1.04 : 1 มีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

2.1.3 ค่าเฉลี่ย GPAX ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาทั้งรุ่นที่รับเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับดีมาก (A)

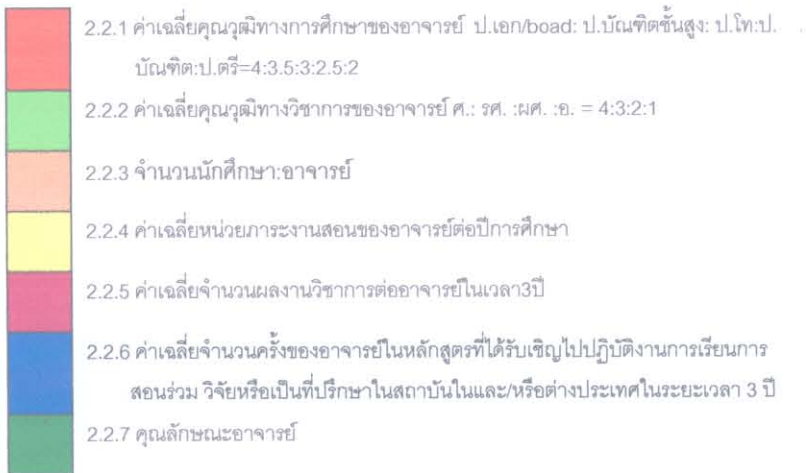
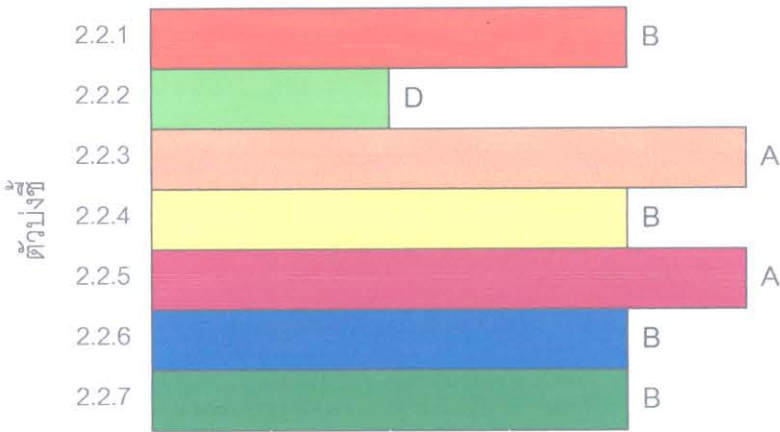
จากข้อมูลในจำนวน 3 ปี คือ 2545-2547 พบว่า ค่าเฉลี่ย GPAX ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาที่รับเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี เท่ากับ 3.59 , 3.69 , 3.58 โดยเฉลี่ย 3 ปี คือ 3.62 มีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

สิ่งที่มุ่งประเมิน :2.2 อาจารย์ : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

2.2 อาจารย์ อยู่ในระดับดี (B)

การประเมินปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 7 ตัว ประกอบด้วย 2.2.1 ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ 2.2.2 ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์ 2.2.3 จำนวนนักศึกษา : อาจารย์ 2.2.4 ค่าเฉลี่ยหน่วยภาระงานสอนของอาจารย์ต่อปีการศึกษา 2.2.5 ค่าเฉลี่ยจำนวนผลงานวิชาการต่ออาจารย์ในเวลา 3 ปี 2.2.6 ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของอาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับเชิญไปปฏิบัติงานการเรียนการสอนร่วม วิจัยเป็นวิทยากรหรือเป็นที่ปรึกษาในสถาบันในและ/หรือต่างประเทศในระยะเวลา 3 ปี 2.2.7 คุณลักษณะอาจารย์ ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ สรุปได้ดังแผนภาพที่ 4 ดังนี้

แผนภาพที่ 4 การประเมินปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 7 ตัว

2.2.1 ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ อยู่ในระดับดี (B)

อาจารย์ในหลักสูตรมีทั้งสิ้น 90 คน มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก วุฒิบัตร และอนุมัติบัตร จำนวน 44 ระดับปริญญาโท จำนวน 20 คน ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 6 คน ระดับปริญญาตรี (ทบ.) จำนวน 20 คน ดังนั้น ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางการศึกษา (ปริญญาเอก/ Board : ปริญญาโท : ประกาศนียบัตรบัณฑิต : ตรี) เท่ากับ 3.233 ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

2.2.2 ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์ อยู่ในระดับพอใช้ (D)

จากอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตร พบว่า มีอาจารย์ที่ได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์ 1 คน รองศาสตราจารย์ 8 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 26 คน และอาจารย์ 55 คน ดังนั้น ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์ (ศาสตราจารย์ : รองศาสตราจารย์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ : อาจารย์) เท่ากับ 1.5 ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับพอใช้ (D)

2.2.3 จำนวนนักศึกษา : อาจารย์ อยู่ในระดับดีมาก (A)

จำนวนนักศึกษาของหลักสูตร ในปี 2545-2547 เท่ากับ 3.26, 3.19, 3.17 โดยเฉลี่ย 3 ปี คือ 3.21 มีจำนวนนักศึกษา : อาจารย์ เท่ากับ 3.21 : 1 ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

2.2.4 ค่าเฉลี่ยหน่วยภาระงานสอนของอาจารย์ต่อปีการศึกษา อยู่ในระดับดี (B)

อาจารย์มีค่าเฉลี่ยหน่วยภาระงานสอนของอาจารย์ต่อปีการศึกษา ซึ่งในส่วนของคณะฯ ได้เริ่มดำเนินการรอกภาระงานตามแนวทางของมหาวิทยาลัยในปี 2548 เริ่มภาคการศึกษาที่ 1 ซึ่งภาระงานสอนเทียบเคียงได้กับปีก่อน ๆ ดังนั้นในการจัดทำตัวบ่งชี้นี้ขอใช้ข้อมูลปัจจุบันเทียบเคียง ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

2.2.5 ค่าเฉลี่ยจำนวนผลงานวิชาการต่ออาจารย์ในเวลา 3 ปี อยู่ในระดับดีมาก (A)

อาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง 74 คน พบว่า มี 48 ใน 74 คน ที่มีผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ในปี 2545-2547 มีผลงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารทั้งในและต่างประเทศ บทความทางวิชาการ การนำเสนอผลงานทั้งในและต่างประเทศ โดยภาพรวม

3 ปีมี 485 ชิ้น ค่าเฉลี่ยจำนวนผลงานทางวิชาการของอาจารย์เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 2.18 ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

2.2.6 ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของอาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับเชิญไปปฏิบัติงานการเรียนการสอน ร่วมวิจัย เป็นวิทยากรหรือเป็นที่ปรึกษาในสถาบันในและหรือต่างประเทศในระยะเวลา 3 ปี อยู่ในระดับดี (B)

อาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง 74 คน พบว่า มี 50 ใน 74 คน ที่ได้รับเชิญไปปฏิบัติงานการเรียนการสอน ร่วมวิจัย เป็นวิทยากร หรือเป็นที่ปรึกษาในสถาบันในและ/หรือต่างประเทศในระยะเวลา 3 ปี รวมทั้งสิ้น 322 ครั้ง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

2.2.7 คุณลักษณะอาจารย์

คุณลักษณะของอาจารย์ พิจารณาจากความเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 คุณลักษณะของอาจารย์ พิจารณาจากความเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

คุณลักษณะ	อาจารย์			นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1. ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอน	47	4.53	.62	184	4.70	.54	79	4.77	.51
2. ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	47	4.21	.75	184	4.35	.71	79	4.54	.62
3. ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่	47	3.60	.92	184	3.90	.81	79	4.13	.84
4. ความสามารถในการดำเนินการวิจัย	47	3.34	.98	184	3.97	.82	79	3.99	.91
5. ความสามารถในการบริการวิชาการให้กับชุมชนและสังคม	47	4.02	.87	184	3.90	.89	79	3.97	.88
6. การเป็นที่ยอมรับของสังคม	47	4.07	.79	184	4.44	.71	79	4.54	.57
7. ความเป็นผู้นำทางความคิด	47	3.28	.90	184	4.03	.81	79	4.24	.77
8. ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม	47	2.96	.98	184	3.55	.87	79	3.84	.87
9. ความเป็นนักบริหารจัดการ	47	2.96	.98	184	3.60	.91	79	3.77	.82
10. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย	47	4.19	.82	184	3.92	.88	79	4.22	.76

คุณลักษณะ	อาจารย์			นักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
11. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ	47	3.70	.95	184	4.22	.80	79	4.22	.69
12. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	47	4.13	.77	184	3.98	.75	79	4.14	.73
13. ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ	47	3.02	.97	184	3.58	.91	79	3.76	.91
14. การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)	47	4.02	.97	184	4.32	.75	79	4.30	.77
15. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	47	3.81	.82	184	4.11	.78	79	4.22	.78
16. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ	47	3.36	1.09	184	4.02	.75	79	4.04	.74
17. การเป็นผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกใจความเป็นคุณ	47	4.06	1.01	184	4.22	.76	79	4.39	.71
18. การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา	47	3.98	1.09	184	4.21	.78	79	4.35	.72
19. ความสามารถในการสอนถ่ายทอดความรู้	47	4.19	.71	184	4.02	.78	79	4.27	.71
20. ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ	47	4.00	.75	184	3.81	.94	79	4.01	.84
21. ในภาพรวม ท่านคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะในด้านต่อไปนี้เพียงใด									
1. ด้านความรู้ความสามารถ	47	4.15	.62	184	4.59	.59	79	4.67	.47
2. ด้านการสอน	47	3.96	.66	184	3.90	.66	79	4.09	.54
3. ด้านความเป็นคุณ	47	3.85	.83	184	4.11	.69	79	3.99	.74
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	$(\bar{X} = 3.80, SD = .62)$			$(\bar{X} = 4.06, SD = .49)$			$(\bar{X} = 4.19, SD = .50)$		
ค่าเฉลี่ยรวมคุณลักษณะอาจารย์ (\bar{X} , SD)	$(\bar{X} = 4.06, SD = .53)$								

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของอาจารย์ อยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

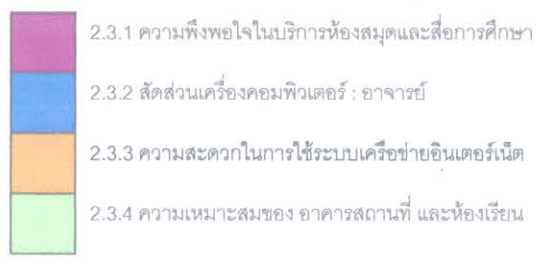
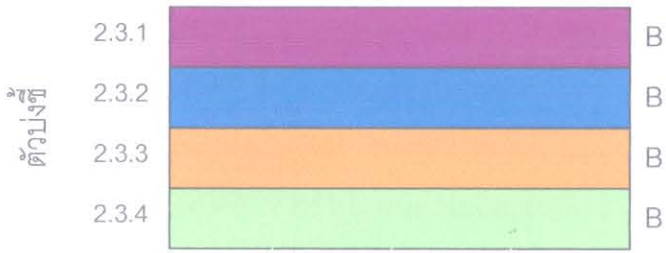
สิ่งที่มุ่งประเมิน : 2.3 ปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้: ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

2.3 ปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี (B)

การประเมินได้กำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ 4 ตัว ประกอบด้วย 2.3.1 ความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา 2.3.2 สัดส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ : อาจารย์ 2.3.3 ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และ 2.3.4

ความเหมาะสมของ อาคารสถานที่ และห้องเรียน ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าด้านปัจจัย
 เกื้อหนุนการเรียนรู้ สรุปได้ดังแผนภาพที่ 5 ดังนี้

แผนภาพที่ 5 การประเมินได้กำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ 4 ตัว

2.3.1 ความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา อยู่ในระดับดี (B)

ความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา พิจารณาจากความเห็นของ
 อาจารย์ นักศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา พิจารณาจากความเห็นของ
 อาจารย์ นักศึกษา

ห้องสมุดกลาง

รายละเอียด	อาจารย์			นักศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1. ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่	47	3.97	.57	184	4.06	2.30
2. ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล	47	3.90	.57	184	3.90	.69
3. ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ	47	3.74	.59	184	3.58	.88
4. ความเหมาะสมของอุปกรณ์โสตทัศน	47	3.64	.43	184	3.63	.70
5. ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์โสตทัศน	47	3.63	.53	184	3.68	.70

รายละเอียด	อาจารย์			นักศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
6. เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	47	3.55	.57	184	3.53	.79
7. ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ	47	3.90	.53	184	4.02	.76
8. ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด	47	3.87	.58	184	3.52	.98
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	(\bar{X} = 3.77 ,SD=.44)			(\bar{X} = 3.72 ,SD=.64)		
ค่าเฉลี่ยรวมความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา (\bar{X} , SD)	(\bar{X} = 3.75 ,SD=.55)					

อาจารย์และนักศึกษาดอกคำถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบคำถามปลายเปิดในด้านลบ 4 คน

คำตอบในด้านลบ 3 อันดับแรก

1. ที่อ่านหนังสือไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ควรกำจัดการจองโต๊ะอ่านหนังสือ โดยเฉพาะช่วงสอบ
2. อาคาร 2 ชั้น 1 แอร์เสียงดังมากรบกวนสมาธิ
3. ควรเปิดช่วงเวลา 8.30-22.00 น. ทุกวัน รวมเสาร์- อาทิตย์

ห้องสมุดคณะ

รายละเอียด	อาจารย์			นักศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1. ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่	47	3.72	.77	184	4.09	.83
2. ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล	47	3.42	.85	184	3.68	.87
3. ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ	47	3.16	.72	184	3.47	.96
4. ความเหมาะสมของอุปกรณ์โสตทัศน	47	3.18	.67	184	3.47	.82
5. ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์โสตทัศน	47	3.27	.76	184	3.64	.79
6. เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	47	3.11	.79	184	3.60	.88
7. ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ	47	3.20	.85	184	3.40	.99
8. ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด	47	3.56	.85	184	3.37	.99
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	(\bar{X} = 3.31 ,SD=.62)			(\bar{X} = 3.56 ,SD=.77)		
ค่าเฉลี่ยรวมความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา (\bar{X} , SD)	(\bar{X} = 3.53 ,SD=.63)					

อาจารย์และนักศึกษาตอบคำถามปลายเปิดซึ่งมีผู้ตอบคำถามปลายเปิดในด้านลบ 11 คน คำตอบในด้านลบที่มีผู้ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก

1. อยากให้มีหนังสือทันสมัยในห้องสมุดคณะ เพิ่มความหลากหลายและจำนวนหนังสือ
2. หนังสือในห้องสมุดควรมีพร้อมทั้งปริมาณและคุณภาพ
3. ควรจะมี e-journal ให้มากกว่าปัจจุบัน ซึ่ง journal เก่า ๆ แต่จำเป็นต้องใช้นั้นมีอยู่ค่อนข้างน้อย การเข้า e-journal ของห้องสมุดคณะแพทย์ซึ่งยังมีปัญหาอีกมาก น่าจะหาทางอำนวยความสะดวกให้ด้วย

สรุปได้ว่า มีความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษาของห้องสมุดกลางและห้องสมุดคณะ ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสามารถในระดับดี (B)

2.3.2 สัดส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ : อาจารย์ อยู่ในระดับดี (B)

จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรมีจำนวน 50 เครื่อง และอาจารย์ในหลักสูตรมีจำนวน 90 คน คิดเป็นสัดส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ ต่ออาจารย์ เท่ากับ 1 : 1.8 ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

2.3.3 ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับดี (B)

ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พิจารณาจากความเห็นของอาจารย์ นักศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พิจารณาจากความเห็นของอาจารย์ นักศึกษา

รายละเอียด	อาจารย์			นักศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1. จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอเพียง	47	3.98	.99	184	4.21	.86
2. สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม	47	3.91	.97	184	4.11	.82
3. การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว	47	3.66	1.15	184	3.97	.87
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	($\bar{X} = 3.85, SD = .95$)			($\bar{X} = 4.10, SD = .76$)		
ค่าเฉลี่ยรวมความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (\bar{X} , SD)	($\bar{X} = 4.05, SD = .81$)					

นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษาตอบคำถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบคำถามปลายเปิดในด้านลบ 19 คน คำตอบในด้านลบที่มีผู้ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ

1. อินเทอร์เน็ตล่าช้ามาก ควรมึระบบที่มีความเร็วสูง
2. ควรมี wireless ทั่วมหาวิทยาลัยรวมถึงที่หอพัก บ้านพัก
3. ให้คณะฯ อัดวีดีโอการสอนลงในเครือข่ายคณะทันตแพทยศาสตร์ อินเทอร์เน็ตปฏิบัติการลំบ่อมามาก

สรุปได้ว่า ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับ ชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

2.3.4 ความเหมาะสมของ อาคารสถานที่ และห้องเรียน อยู่ในระดับดี (B)

ความเหมาะสมของ อาคารสถานที่ และห้องเรียน พิจารณาจากความเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความเหมาะสมของ อาคารสถานที่ และห้องเรียน พิจารณาจากความเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา

รายละเอียด	อาจารย์			นักศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1.ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้านความสะอาดและบรรยากาศวิชาการ	47	3.19	.92	184	3.81	.70
2. ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน	47	3.19	.88	184	3.77	.74
3. ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	47	3.60	.83	184	3.85	.83
4. ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	47	3.70	.83	184	3.89	.82
5. ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย	47	3.38	.76	184	3.82	.80
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	(\bar{X} =3.41 ,SD= .68)			(\bar{X} =3.83 ,SD= .65)		
ค่าเฉลี่ยรวมความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน (\bar{X} , SD)	(\bar{X} = 3.74 ,SD=.67)					

นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษาตอบคำถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบคำถามปลายเปิดในด้านลบ 12 คน คำตอบในด้านลบที่มีผู้ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ

1. ที่นั่งในห้องบรรยายคนข้างหน้าบางคนข้างหลัง ซึ่งทำให้มองเห็นไม่ถนัด ควรปรับปรุงเป็นยกพื้นต่างระดับ

2. โต๊ะ Lecture เล็กมาก มีพื้นที่ในการตั้งแขนและเขียนน้อยมากทำให้นั่งอึดอัด ไม่สบายในการนั่งเรียน
3. ห้องเรียนควรเก็บเสียงจากข้างนอกได้ เพราะมีการก่อสร้างบ่อยทำให้เสียสมาธิในการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า ความเหมาะสมของ อาคารสถานที่ และห้องเรียน อยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับ ชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

สรุปการประเมินปัจจัยนำเข้า

การประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ด้าน ซึ่งได้ผลการประเมินดังนี้

โดยภาพรวม ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรมีคุณภาพในระดับดี (B) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน จะพบว่า

ในด้านนักศึกษา พบว่า มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (A) ทุกตัวบ่งชี้มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ จำนวนผู้สมัคร : จำนวนประกาศรับ (16.95 : 1) จำนวนนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียน : จำนวนประกาศรับ (1.04 : 1) ค่าเฉลี่ย GPAX ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาทั้งรุ่นที่รับเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี 3 รุ่น เท่ากับ 3.62

ด้านอาจารย์ พบว่า มีคุณภาพโดยรวมในระดับดี (B) ตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับดีมาก 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ จำนวนนักศึกษา : อาจารย์ (3.21 : 1) ค่าเฉลี่ยผลงานวิชาการต่ออาจารย์ในระยะเวลา 3 ปี เฉลี่ยต่อปี (2.18) ตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับดี ได้แก่ ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ (3.233) ค่าเฉลี่ยหน่วยภาระงานสอนของอาจารย์ต่อปีการศึกษา (11.72 LU) ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของอาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับเชิญไปปฏิบัติงานการเรียนการสอน ร่วมวิจัย เป็นวิทยากรหรือเป็นที่ปรึกษาในสถาบันและ/หรือต่างประเทศ ในระยะเวลา 3 ปี (4.35) และคุณลักษณะอาจารย์ ($\bar{X} = 4.06, SD = .53$) ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับน้อย (D) ได้แก่ค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์ (1.5)

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่ามีคุณภาพโดยรวมในระดับดี (B) ทุกตัวบ่งชี้มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับดี (B) ความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษาของหอสมุดกลางและหอสมุดคณะ ($\bar{X} = 3.75, SD = .55, \bar{X} = 3.53, SD = .63$) สัดส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ : อาจารย์ (1 : 1.8) ความ

สะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ($\bar{X}=4.05, SD=.81$) ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ และห้องเรียน ($\bar{X}=3.74, SD=.67$)

3. ผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

การประเมินกระบวนการของหลักสูตร พิจารณาตามตัวบ่งชี้ 4 ด้าน คือ 3.1 กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา 3.2 การสรรหา ประเมิน และพัฒนาอาจารย์ 3.3 การบริหารหลักสูตร และ 3.4 การสอน ผลการประเมินกระบวนการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ดังแผนภาพที่ 6 ดังนี้

แผนภาพที่ 6 การประเมินกระบวนการของหลักสูตร พิจารณาตามตัวบ่งชี้ 4 ตัว

สิ่งที่มุ่งประเมิน 3.1 กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา : ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (A)

3.1.1 ระบบการคัดเลือกนักศึกษา จากเอกสารและสัมภาษณ์ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาพบว่า หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มีระบบการคัดเลือกนักศึกษาที่หลากหลายมีคุณภาพ ซึ่งเป็นระเบียบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและมีระบบการคัดเลือกนักศึกษา ในการสัมภาษณ์ มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ และไม่เลือกปฏิบัติ

สรุปได้ว่า มีระบบการคัดเลือกนักศึกษา ทั้งหมด 4 ข้อ ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับ ดีมาก (A)

**สิ่งที่มุ่งประเมิน 3.2 การสรรหา ประเมิน และพัฒนาอาจารย์ :
ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)**

3.2.1 ระบบการสรรหาอาจารย์ จากเอกสารและสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาพบว่า หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต มีระบบการสรรหาอาจารย์เพื่อคัดเลือกอาจารย์ ใน สถานการณ์ปัจจุบัน คณะฯ ยังไม่ค่อยมีตัวให้เลือกมากนัก ส่วนใหญ่จะใช้เกณฑ์ Minimum ดูจาก พื้นฐานการเรียนการสอนของบุคคลนั้น สำหรับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ได้รับการคัดเลือกจะยึด จากความรู้ความสามารถเป็นหลัก และเน้นความรับผิดชอบและมนุษยสัมพันธ์ด้วย หากพิจารณา ตามตัวบ่งชี้ มีทั้งหมด 6 ข้อ ได้แก่ ระบบการสรรหาซึ่งยึดหลักคุณธรรม มีความชัดเจน ใน หลักเกณฑ์การคัดเลือก โปร่งใส และตรวจสอบได้ บรรลุวัตถุประสงค์และไม่มีการเลือกปฏิบัติ ถือ ได้ว่าปฏิบัติตามเกณฑ์ทุกชั้นตอน

สรุปได้ว่า มีระบบการสรรหาอาจารย์ ทั้งหมด 6 ข้อ ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี มาก (A)

3.2.2 ระบบการประเมินอาจารย์ จากเอกสารและสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชา พบว่า หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต มีระบบการประเมินผลงานของอาจารย์ โดยมีการประเมินจาก ผู้บังคับบัญชา นักศึกษา อาจารย์ด้วยกัน และจากผู้ได้บังคับบัญชา โดยใช้ระบบคุณธรรม ประเมินตามหลักความสามารถ มีความชัดเจนทุกคนรับรู้เกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาประเมิน สามารถ ตรวจสอบได้หากมีข้อสงสัย บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของการประเมินตามภารกิจ และไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งยึดตามหลักความสามารถ มีครบทั้งหมด 6 ข้อ แต่การดำเนินการยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน 100% จากการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชา โดยภาพรวมเห็นว่าอยู่ในระดับดี (B)

สรุปได้ว่า มีระบบการประเมินอาจารย์ ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

3.2.3 ระบบการพัฒนาอาจารย์ จากเอกสารและสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชา พบว่า หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต มีระบบการพัฒนาอาจารย์โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ สาขาวิชาทันตแพทย์ในภาพรวมของคณะทันตแพทยศาสตร์ทั้ง 8 สถาบัน ซึ่งเป็นแผนระยะ 10 ปี (2541-2550) เสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ในการจัดทำภาพรวมของคณะฯ ได้มีการวิเคราะห์สัดส่วน คุณวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ที่มีอยู่แต่ละภาควิชาเทียบกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย ทำให้รู้จำนวนของวุฒิการศึกษาที่ขาดจำเป็นต้องทำแผนพัฒนา จากนั้นคณะฯ จะส่งให้ภาควิชามีส่วน

ร่วมในการพิจารณา ซึ่งกระบวนการในภาควิชาได้ใช้องค์การประชุมภาควิชาพิจารณาแผน หากมีสาขาหรือจำนวนที่ไม่ตรงก็สามารถปรับปรุงแก้ไขและมีการเชิญภาควิชามาประชุมจนได้ข้อสรุปเป็นภาพของคณะ และเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารทันตแพทย์แห่งประเทศไทย (อ.บ.ท.ท.) พิจารณาโดยรวมอีกครั้งหนึ่ง

คณะทันตแพทยศาสตร์มีระบบส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพวิชาการ แต่ในแง่ของวิชาการ อาจารย์มีแนวทางในการพัฒนาตนเองด้านความรู้ ความสามารถได้มาก เนื่องจากมีหน่วยงานทั้งในและนอกคณะ จัดกิจกรรมดังกล่าวและมีเวทีทั้งในและต่างประเทศในการนำเสนอผลงาน มีแหล่งทุนสนับสนุน แต่ในแง่ของการเรียนการสอนยังไม่มีระบบที่พัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ในส่วนของการพัฒนา การนำผลมาปรับปรุงหรือพัฒนาคณะยังไม่ชัดเจน ระบบยังไม่เอื้อให้มีการจัดการและติดตามอย่างต่อเนื่อง ขึ้นอยู่กับเจ้าตัวประสงค์จะนำความรู้มาพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงให้กับหน่วยงานหรือไม่

ในกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาทั้งในระดับคณะและภาควิชาได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและยึดหลักคุณธรรม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้หนึ่งผู้ใดเป็นพิเศษ ซึ่งจะมีเกณฑ์การพัฒนาที่ชัดเจน หัวหน้าภาควิชาจะเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการในระดับภาคที่เข้มแข็ง แต่อย่างไรก็ตามในแง่ของความชัดเจนและการบรรลุซึ่งภารกิจยังไม่เป็นรูปธรรมนัก

สรุปได้ว่า มีระบบการพัฒนาอาจารย์ ทั้งหมด 4 ข้อ แต่การดำเนินการยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน 100% จากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชา โดยภาพรวมเห็นว่าอยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

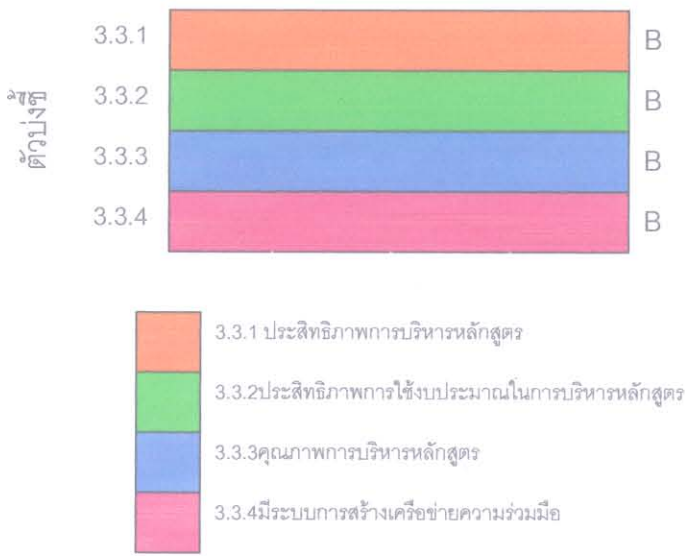
3.2.4 ร้อยละของอาจารย์ที่มีการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ อยู่ในระดับดีมาก (A)

จากเอกสารพบว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง 74 คน มีจำนวน 62 คน ได้มีการพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 83.78 ซึ่งในปี 2545-2547 โดยภาพรวมอาจารย์ 62 คน ได้พัฒนาตนเองจำนวน 450 ครั้ง โดยเฉลี่ยคนละ 7 ครั้ง/3ปี ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

สิ่งที่มุ่งประเมิน 3.3 การบริหารหลักสูตร : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

การบริหารหลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ตัว ประกอบด้วย 3.3.1 ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร 3.3.2 ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร 3.3.3 คุณภาพการบริหารหลักสูตร 3.3.4 มีระบบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ผลการประเมินการบริหารหลักสูตร สรุปได้ดังแผนภาพที่ 7 ดังนี้

แผนภาพที่ 7 การบริหารหลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ตัว

3.3.1 ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับดี (B)

ในการประเมินประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรครั้งนี้ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักสูตร รายงานการประชุมกรรมการประจำหลักสูตร การสัมภาษณ์และสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชา ได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังกล่าวดังนี้ หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มีหัวข้อการประเมินประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร ได้แก่ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการบริหารงาน มีแผนการบริหารหลักสูตรทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินงานตามแผนงานชัดเจน มีกลไกการตรวจสอบการบริหารงานตามแผน มีการวิเคราะห์ปรับปรุงหลักสูตร โดยอาศัยผลการประเมินโดยนักศึกษา ผู้ใช้งานบัณฑิต หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก มีทั้งหมด 6 ข้อ แต่ยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน 100% อาจมีปัญหาจากการบริหารจัดการเนื่องจากรายวิชาต่าง ๆ อยู่ในความรับผิดชอบแยกกันตามแต่ละภาควิชา ดังนั้นส่วนกลางซึ่งดูแลภาพรวมคณะจะต้องสร้างระบบบริหารให้ชัดเจน มองภาพรวมทั้งหลักสูตร จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชายังมีจุดอ่อนในด้านการบริหารจัดการ ซึ่งลงมือทำเลย โดยที่แผนซึ่งยังไม่ชัดเจน โดยรวมมีความเห็นในตัวบ่งชี้นี้ควรอยู่ที่ระดับดี

สรุปได้ว่า การประเมินประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

3.3.2 ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร

อยู่ในระดับดี (B)

จากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร และหัวหน้าภาควิชา โดยภาพรวมพบว่าการบริหารงานส่วนใหญ่เป็นงานประจำอยู่แล้ว ซึ่งมีการจัดสรรเงินประจำปีตามแผนงานทั้งในส่วนของงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ หากไม่พอใช้ตามภารกิจก็ยังสามารถเกลี้ยเงินจากส่วนอื่นมาใช้ได้ ดังนั้นในตัวเองชี้ในภาพรวมเห็นว่าดำเนินภารกิจได้ตามแผนและงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

3.3.3 คุณภาพการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับดี (B)

คุณภาพการบริหารหลักสูตร พิจารณาจากความเห็นของอาจารย์ นักศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 คุณภาพการบริหารหลักสูตร พิจารณาจากความเห็นของอาจารย์ นักศึกษา

รายละเอียด	อาจารย์			นักศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1. จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร	47	3.68	.73	184	3.85	.76
2. วิธีการคัดเลือกนักศึกษามีมาตรฐาน	47	3.51	.75	184	3.81	.72
3. ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว	47	3.78	.66	184	3.96	.78
4. การจัดรายวิชาที่นักศึกษาเรียนอยู่อย่างเป็นระบบ	47	3.47	.72	184	3.78	.77
5. การจัดผู้สอนในแต่ละวิชามีความเหมาะสม	47	3.70	.62	184	3.91	.67
6. การจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ	47	2.93	.73	184	3.38	.81
7. การประเมินประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์มีความเหมาะสม	47	3.13	.68	184	3.52	.95
8. การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ	47	3.19	.74	184	3.40	.87
9. มีการจัดทำหลักสูตรแบบสหสาขาหรือสหวิทยาการชัดเจน	47	3.00	.88	184	3.45	.74
10. มีกิจกรรมที่สามารถสื่อสร้างความเข้าใจให้แก่อาจารย์และนักศึกษาในสาขา	47	2.96	3.68	184	3.24	.86
11. นักศึกษาติดต่อขอพบอาจารย์ได้ง่าย	47	3.45	3.51	184	3.17	.89
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	(X=3.34, SD=3.78)			(X=3.59, SD=.54)		
ค่าเฉลี่ยรวมคุณภาพการบริหารหลักสูตร (\bar{X} , SD)	(X=3.54, SD=.54)					

นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษาดตอบคำถามปลายเปิด โดยมีผู้ตอบคำถามปลายเปิดในด้านลบ 28 คน คำตอบในด้านลบที่มีผู้ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ

1. ปรับปรุงหลักสูตรในทันสมัยตามการพัฒนาของเทคโนโลยี และองค์ความรู้ต่าง ๆ ศาสตร์บางอย่างที่ไม่จำเป็นอาจตัดออกหรือทำให้รัดกุมมากขึ้น เพราะบางอย่างเรียนไปไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์
2. ควรจัดให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษามากขึ้น โดยจัดกิจกรรมให้อาจารย์และนักศึกษาได้มาปรึกษาหารือให้ชัดเจนเป็นระบบมากขึ้น
3. การจัดทำตารางเรียนและสอนไม่ค่อยเหมาะสมบางครั้งจัดซ้อนกัน

สรุปได้ว่า คุณภาพการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับ ชั้นความสำคัญ อยู่ในระดับดี (B)

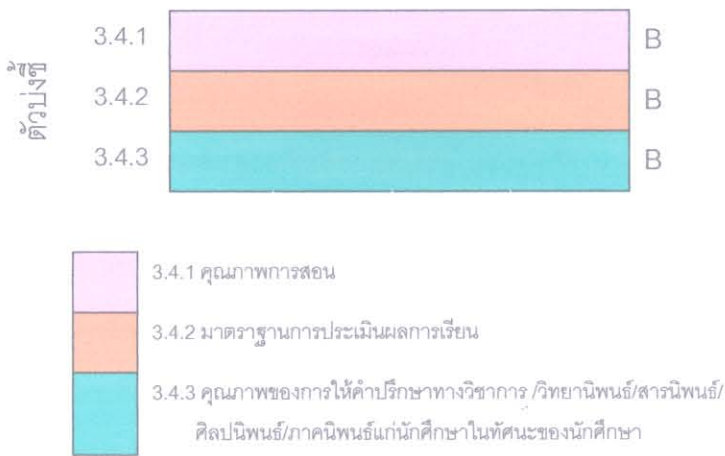
3.3.4 มีระบบการสร้างเครือข่ายความร่วมมืออยู่ในระดับดี (B)

จากเอกสารพบว่ามีเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษา กลุ่มวิชาชีพและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ อาทิ องค์กรผู้บริหารคณะทันตแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีคณะทันตแพทยศาสตร์ 8 สถาบัน มีคณะกรรมการทันตสาธารณสุขภาคใต้ (คทสต) เป็นสมาชิกเครือข่ายศูนย์วิชาการรวมองค์การอนามัยโลก และศูนย์ชำนาญการระดับชาติในประเทศไทย WHO Collaborating Centre ส่วนเครือข่ายระหว่างผู้สำเร็จการศึกษายังไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งสัมภาษณ์ประธานชมรมที่เป็นอาจารย์ในคณะทันตแพทยศาสตร์ ทำให้ทราบว่า มีปัญหาติดขัดในเรื่องของเวลางานประจำที่มากไม่เอื้อต่อการทำหน้าที่ของงาน ชมรม จึงได้เสนอแนะให้แต่งตั้งศิษย์เก่าที่อยู่ภายนอกมหาวิทยาลัยแต่อาจใช้สถานที่ของคณะในการประชุมต่าง ๆ ซึ่งโดยภาพรวมยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วนตามตัวบ่งชี้ จึงให้ที่ระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

3.4 การสอน : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

การสอนพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ตัว ประกอบด้วย 3.4.1 คุณภาพการสอน 3.4.2 มาตรฐานการประเมินผลการเรียน และ 3.4.3 คุณภาพของการให้คำปรึกษาทางวิชาการ / วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/ศิลปนิพนธ์/ภาคินิพนธ์แก่นักศึกษาในทัศนะของนักศึกษา ผลการประเมินการสอนสรุปได้ ดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 การสอนพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ตัว

3.4.1 คุณภาพการสอน อยู่ในระดับดี (B)

จากเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชา พบว่าหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม พรบ.การศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งหลักสูตรมีโครงงานนักศึกษา มีวิชาบรรยาย อภิปราย กรณีศึกษา ซักถาม มีรายวิชาปฏิบัติฟรีคลินิกให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติก่อนลงคลินิก มีการฝึกงานของนักศึกษาในรายวิชาทางคลินิก มีรายวิชาสัมมนาฝึกปฏิบัติงานในชุมชนให้เรียนรู้สภาพจริง และการทำงานเป็นที่ร่วมกับทันตบุคลากรอื่น ๆ ซึ่งจะได้ประยุกต์ใช้เมื่อไปปฏิบัติงานจริง มีการจัดการเรียนการสอนแบบ Problem Based Learning (PBL) และ Self Directed Learning (SDL) 16 รายวิชา ซึ่งเป็นการเรียนการสอนมีการให้นักศึกษาเป็นคนกำหนดโจทย์และแสวงหาคำตอบโดยนักศึกษาเอง หรือมีกิจกรรมการเรียนที่กระตุ้นให้นักศึกษามี active learning และแสวงหาคำตอบด้วยตนเองและ/หรือกลุ่ม ซึ่งตัวบ่งชี้นี้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชา มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

3.4.2 มาตรฐานการประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับดี (B)

การพิจารณามาตรฐานการประเมินผลการเรียน พิจารณาจากลักษณะ 4 ข้อ ดังนี้

1. มีการแจกแจงประมวลการเรียนการสอน
2. มีเกณฑ์การให้คะแนนและรับรู้ร่วมกัน
3. มีกลไกการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ
4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน

จากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชา พบว่า หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต มีหัวข้อการพิจารณามาตรฐานการประเมินผลการเรียนได้แก่ มีการแจกประมวลการสอน มีเกณฑ์ให้คะแนนชัดเจนและรับรู้ร่วมกัน มีกลไกในการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งข้อ 3 กลไกการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ ไม่มีระบบที่ชัดเจน ส่วนกลางจะต้องดูแลแบบองค์รวมและให้ทุกภาควิชาเข้ามามีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า มาตรฐานการประเมินผลการเรียน ทั้งหมด 3 ข้อ ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

3.4.3 คุณภาพของการให้คำปรึกษาทางวิชาการ/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/ศิลปนิพนธ์/ภาคินิพนธ์แก่นักศึกษาในทัศนะของนักศึกษา อยู่ในระดับดี (B)

คุณภาพการบริหารหลักสูตร พิจารณาจากความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษานักศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 คุณภาพการบริหารหลักสูตร พิจารณาจากความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษานักศึกษา

รายละเอียด	ผู้สำเร็จการศึกษา			นักศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1. การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการเป็นประโยชน์	79	4.03	.66	184	3.72	.80
2. การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/โครงการปัญหาพิเศษ /ศิลปนิพนธ์/ภาคินิพนธ์/สารนิพนธ์ เป็นประโยชน์	79	4.08	.73	184	3.80	.78
3. การให้คำปรึกษาของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	79	3.90	.79	184	3.60	.72
4. อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเพียงพอ	79	3.23	.99	184	3.20	.85
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	($\bar{X} = 3.81$, SD=.66)			($\bar{X} = 3.58$, SD=.65)		
ค่าเฉลี่ยรวมคุณภาพการให้คำปรึกษา (\bar{X} , SD)	($\bar{X} = 3.65$, SD=.66)					

นอกจากนี้ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการเปิดในด้านบวก 2 คน มีผู้ตอบคำถามปลายเปิดในด้านลบ 36 คน คำตอบในด้านลบที่มีผู้ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ

1. ควรจัดให้มีการพบปะระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาประจำเดือน ซึ่งนักศึกษบางคนไม่มีโอกาสได้เจออาจารย์ที่ปรึกษาเลย
2. ควรจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในปีการศึกษาต้นมากขึ้น

3. อาจารย์ควรจัดเวลาสำหรับให้คำปรึกษากับนักศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งนักศึกษาบางคนจะไม่กล้าไปพบอาจารย์กลัวทำให้อาจารย์เสียเวลา

สรุปได้ว่า คุณภาพของการให้คำปรึกษาทางวิชาการ /วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/ศิลปนิพนธ์/ภาคินิพนธ์แก่นักศึกษาในทัศนะของนักศึกษา อยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

สรุปผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร

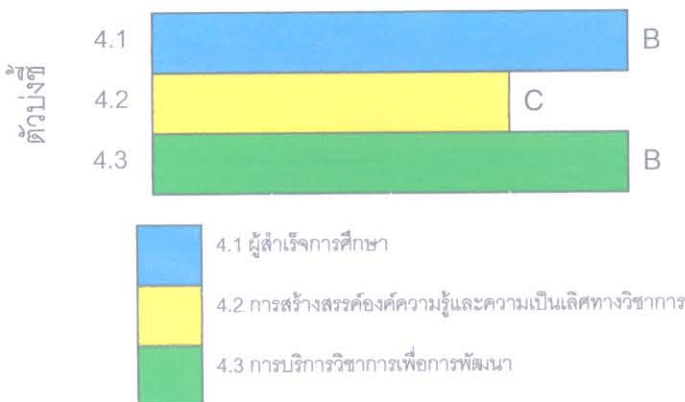
การประเมินกระบวนการของหลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ด้านการสรรหา ประเมินและพัฒนาอาจารย์ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการสอน ซึ่งได้ผลการประเมิน ดังนี้

โดยภาพรวม กระบวนการของหลักสูตร มีคุณภาพในระดับดี (B) และเมื่อพิจารณาแยกตามตัวบ่งชี้แต่ละด้าน จะได้ว่า ในด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา มีคุณภาพในระดับดีมาก (A) ในด้านการสรรหา ประเมินและพัฒนาอาจารย์ มีคุณภาพในระดับดี (B) ในด้านการบริหารหลักสูตร มีคุณภาพในระดับดี (B) ในด้านการสอน มีคุณภาพในระดับดี (B)

4. ผลการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

การประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ด้าน คือ 4.1 ผู้สำเร็จการศึกษา 4.2 การสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ และ 4.3 การบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร สรุปได้ดังแผนภาพที่ 9 ดังนี้

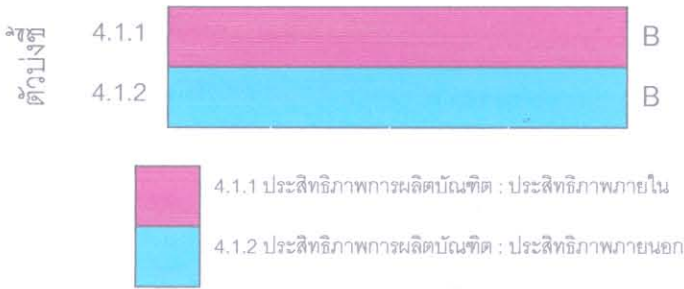
แผนภาพที่ 9 การประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตรพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ตัว

สิ่งที่มุ่งประเมิน 4.1 ผู้สำเร็จการศึกษา : ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

การประเมินผู้สำเร็จการศึกษาคือพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 2 ตัว ได้แก่ 4.1.1 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายใน และ 4.1.2 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายนอก ผลการประเมินประสิทธิผลด้านผู้สำเร็จการศึกษา สรุปได้ดังแผนภาพที่ 10 ดังนี้

แผนภาพที่ 10 การประเมินผู้สำเร็จการศึกษาคือพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 2 ตัว

4.1.1 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ตัว ประกอบด้วย 4.1.1.1 จำนวนปีที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา 4.1.1.2 ร้อยละของนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจาก GPAX ไม่ถึง 2.00 4.1.1.3 ค่าเฉลี่ย GPAX ของผู้สำเร็จการศึกษา และ 4.1.1.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการประเมินประสิทธิภาพภายใน สรุปได้ดังแผนภาพที่ 11 ดังนี้

แผนภาพที่ 11 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายใน พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ตัว

4.1.1.1 จำนวนปีที่ใช้ในการสำรวจการศึกษาโดยเฉลี่ย อยู่ในระดับดี (B)

ในปี 2545 - 2547 นักศึกษาที่จบในปีการศึกษาใช้ระยะเวลาเรียนเฉลี่ย/ปี จำนวน 6.58, 6.06 และ 6.03 โดยเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 6.22 จำนวนปีที่ใช้ในการศึกษามีลำดับชั้น ความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

4.1.1.2 ร้อยละของนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจาก GPAX ไม่ถึง 2.00 อยู่ใน ระดับดีมาก (A)

ไม่มีนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจาก GPAX ไม่ถึง 2.00 ดังนั้น ร้อยละของ นักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจาก GPAX ไม่ถึง 2.00 เท่ากับ 0% ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ใน ระดับดีมาก (A)

4.1.1.3 ค่าเฉลี่ย GPAXของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับดี (B)

ในปี 2545 - 2547 ผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ย GPAX เท่ากับ 2.90 ,2.98 และ 3.00 โดยเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 2.96 ค่าเฉลี่ย GPAX มีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

4.1.1.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับดี (B)

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา พิจารณาจากความเห็นของ ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.7 ตารางที่ 4.7 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา พิจารณาจากความเห็นของผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

รายละเอียด	ผู้บังคับบัญชา			ผู้สำเร็จการศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
1. ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา	73	3.97	.69	79	3.75	.65
2. ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	73	3.86	.80	79	3.81	.66
3. ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่	73	3.62	.89	79	3.29	.77
4. ความสามารถในการดำเนินการวิจัย	73	3.17	.73	79	2.90	.76
5. ความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม	73	3.51	.87	79	3.59	.76
6. การเป็นที่ยอมรับของสังคม	73	4.06	.90	79	4.06	.74
7. ความเป็นผู้นำทางความคิด	73	3.67	.96	79	3.54	.78
8. ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม	73	3.52	.91	79	3.23	.77
9. ความเป็นนักบริหารจัดการ	73	3.41	.93	79	3.30	.81
10. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย	73	4.05	.76	79	3.94	.76

รายละเอียด	ผู้บังคับบัญชา			ผู้สำเร็จการศึกษา		
	N	\bar{X}	SD	N	\bar{X}	SD
11. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ	73	3.58	.78	79	3.10	.90
12. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	73	3.97	.80	79	3.52	.88
13. ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ	73	3.14	.96	79	2.53	.89
14. การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)	73	4.04	.92	79	4.19	.77
15. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	73	4.05	.96	79	4.05	.73
16. ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข	73	4.11	.86	79	4.19	.70
ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละกลุ่มผู้ตอบ (\bar{X} , SD)	(\bar{X} = 3.74 , SD=.66)			(\bar{X} =3.56 , SD=.56)		
ค่าเฉลี่ยรวมคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา (\bar{X} , SD)	(\bar{X} =3.64 ,SD=.61)					

นอกจากนี้ ผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการเปิดในด้านบวก 16 คน มีผู้ตอบคำถามเปิดในด้านลบ 18 คน คำตอบในด้านลบที่มีผู้ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ

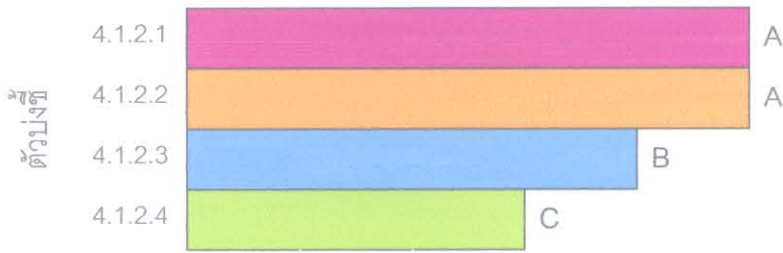
1. อยากให้พัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และมองภาพรวมขององค์กรอย่างเป็นระบบ
2. ยังขาดความมั่นใจในการรักษาผู้ป่วย
3. ควรเพิ่มบทบาทภาวะผู้นำ และให้เรียนรู้เรื่องการส่งเสริมป้องกันในชุมชน และเรื่องแผนงาน/โครงการ งานวิจัย เนื่องจากเมื่อไปปฏิบัติงานอาจต้องปฏิบัติงานหัวหน้าฝ่ายต้องทำงานบริหารด้วย

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับดี ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

4.1.2 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายนอก ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ตัว ประกอบด้วย 4.1.2.1 การได้งานทำ (งานแรกหลังจากจบการศึกษาปริญญาตรีหรือกรณีผู้ที่ยังไม่มีงานทำก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา) 4.1.2.2 การได้งานทำตรงสาขา (งานปัจจุบัน) 4.1.2.3 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผลการปฏิบัติงานประเมิน โดยผู้บังคับบัญชานักศึกษา และ 4.1.2.4 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการประเมินประสิทธิภาพภายนอก สรุปได้ดังแผนภาพที่ 12 ดังนี้

แผนภาพที่ 12 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายนอก พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ตัว

	4.1.2.1 การได้งานทำ (งานแรกหลังจากจบการศึกษาปริญญาตรีหรือกรณีที่ยังไม่มีงานทำก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา)
	4.1.2.2 การได้งานทำตรงสาขา (งานปัจจุบัน)
	4.1.2.3 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผลการปฏิบัติงานประเมินโดยผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
	4.1.2.4 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา

4.1.2.1 การได้งานทำ (งานแรกหลังจากจบการศึกษาปริญญาตรีหรือกรณีที่ยังไม่มีงานทำก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา) อยู่ในระดับดีมาก (A)

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนจะต้องทำสัญญาขอใช้ทุน 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้นตัวบ่งชี้การได้งานทำของนักศึกษาที่จบหลักสูตรจึงเป็น 100% ของการได้งานทำทันที มีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

4.1.2.2 การได้ทำงานตรงสาขา (งานปัจจุบัน) อยู่ในระดับดีมาก (A)

หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตเฉพาะทาง ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องขอใช้ทุน 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้น ทุกคนจะทำงานตรงกับสาขา จึงมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

4.1.2.3 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผลการปฏิบัติงานประเมินโดยผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับดี (B)

ความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา พิจารณาจากความเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา พิจารณาจากความเห็น
ของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

รายละเอียด	ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา		
	N	\bar{X}	SD
1. ความพึงพอใจด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน	73	4.05	.85
2. ความพึงพอใจด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน	73	4.03	.83
3. ความพึงพอใจด้าน เจตคติ/จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	73	4.19	.83
ค่าเฉลี่ยรวมความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับ ผลการปฏิบัติงาน (\bar{X} , SD)	$(\bar{X}=4.09$, SD=.78)		

4.1.2.4 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (C)

ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา พิจารณาจากความเห็นของผู้สำเร็จ
การศึกษา มีความคิดเห็นดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา พิจารณาจากความเห็นของผู้สำเร็จ
การศึกษา

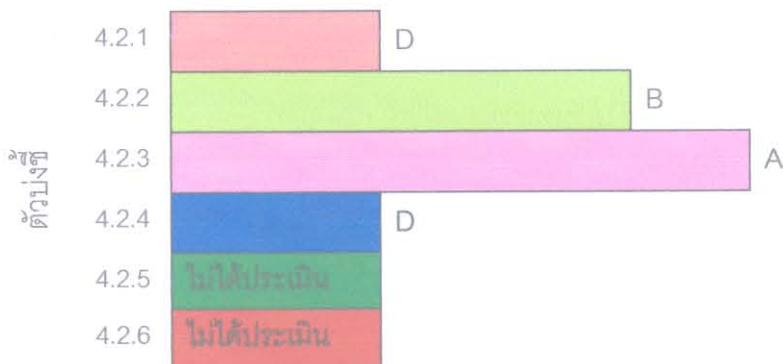
รายละเอียด	ผู้สำเร็จการศึกษา		
	N	\bar{X}	SD
1. การพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน	79	3.35	.89
2. ค่าตอบแทน	79	3.28	1.05
3. หัวหน้างานผู้บังคับบัญชา และการปกครองบังคับบัญชา	79	3.50	.99
4. ความก้าวหน้าในงาน	79	3.29	.78
5. นโยบายและการบริหารงานขององค์กร	79	3.24	.92
6. ระบบและโครงสร้างขององค์กร	79	3.23	.93
7. สวัสดิการ	79	3.35	1.05
8. สภาพแวดล้อมในการทำงาน	79	3.57	.90
9. สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	79	3.37	.91
10. ความสัมพันธ์อันดี และความสามัคคีกลมเกลียวในองค์กร	79	3.68	.86
11. คุณค่าและความสำคัญของงานที่ปฏิบัติ	79	3.91	.82
ค่าเฉลี่ยรวมความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา (\bar{X} , SD)	$(\bar{X}=3.44$, SD=.69)		

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในงานของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง (C)

สิ่งที่มุ่งประเมิน 4.2 การสร้างสรรค์องค์ประกอบความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ : ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง (C)

พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 6 ตัว ประกอบด้วย 4.2.1 อาจารย์ในหลักสูตรมีบทความวิจัยได้รับตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/นานาชาติโดยเฉลี่ย 1 ปี 4.2.2 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่มีผลงานวิชาการ 4.2.3 การจัดประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ 4.2.4 มูลค่าทุนวิจัยภายในและภายนอกต่ออาจารย์ 4.2.5 รางวัลหรือเกียรติคุณทางวิชาการที่อาจารย์ได้รับ 4.2.6 รางวัลหรือเกียรติคุณทางวิชาการที่นักศึกษา นักศึกษาเก่าได้รับผลการประเมินผลด้านการสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ สรุปได้ตั้งแผนภาพที่ 13 ดังนี้

แผนภาพที่ 13 การสร้างสรรค์องค์ประกอบความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ
พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 6 ตัว

- 4.2.1 อาจารย์ในหลักสูตรมีบทความวิจัยได้รับตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/นานาชาติโดยเฉลี่ย 1 ปี
- 4.2.2 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่มีผลงานวิชาการ
- 4.2.3 การจัดประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ
- 4.2.4 มูลค่าทุนวิจัยภายในและภายนอกต่ออาจารย์
- 4.2.5 รางวัลหรือเกียรติคุณทางวิชาการที่อาจารย์ได้รับ (ไม่ได้ประเมิน)
- 4.2.6 รางวัลหรือเกียรติคุณทางวิชาการที่นักศึกษา นักศึกษาเก่าได้รับ (ไม่ได้ประเมิน)

4.2.1 อาจารย์ในหลักสูตรมีบทความวิจัยได้รับตีพิมพ์ในวารสารระดับชาตินานาชาติโดยเฉลี่ย 1 ปี อยู่ในระดับน้อย (D)

จากเอกสารพบว่า หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ ในปี 2545-2547 อาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง 74 คน มีบทความวิจัยได้รับตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/นานาชาติโดยรวม 63 เรื่อง โดยเฉลี่ย 1 ปี จำนวน .28 เรื่อง/คน/ปี ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับน้อย (D)

4.2.2 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่มีผลงานทางวิชาการ อยู่ในระดับดี (B)

จากเอกสารพบว่า อาจารย์ในหลักสูตรมีผลงานทางวิชาการ ในปี 2545-2547 มีจำนวน 48 คน จากอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงทั้งหมด 74 คน คิดเป็น ร้อยละ 64.86 ซึ่งมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

4.2.3 การจัดประชุมวิชาการระดับชาติ และระดับนานาชาติ อยู่ในระดับดีมาก (A)

ในปี 2545-2547 มีการจัดประชุมวิชาการระดับชาติ จำนวน 1 ครั้ง และ มีการจัดประชุมทางวิชาการในระดับนานาชาติทุกปี รวมจำนวน 5 ครั้ง โดยภาพรวมจึงมีการจัดประชุมวิชาการในระดับดีมาก ซึ่งมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดีมาก (A)

4.2.4 มูลค่าทุนวิจัยภายในและภายนอกต่ออาจารย์ อยู่ในระดับน้อย (D)

ในปี 2545-2547 อาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับทุนวิจัยในสถาบันมูลค่าโดย 3,691,789.59 บาท และมีอาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับทุนวิจัยนอกสถาบัน มูลค่าโดย 3,410,302.5 บาท รวมทั้ง 2 ส่วน มีมูลค่า 7,102,092.09 บาท มีมูลค่าโดยเฉลี่ยต่ออาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง 74 คน เท่ากับ 95,974.22 บาทต่อ คน จึงมีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับน้อย (D)

4.2.5 รางวัลหรือเกียรติคุณทางวิชาการที่อาจารย์ได้รับ ในระดับมหาวิทยาลัยขึ้นไป ไม่ได้ประเมิน

4.2.6 รางวัลหรือเกียรติคุณทางวิชาการที่นักศึกษา/นักศึกษาเก่าได้รับ ในระดับมหาวิทยาลัยขึ้นไป ไม่มีข้อมูล ไม่ได้ประเมิน

สิ่งที่มุ่งประเมิน 4.3 การบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา :
ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (B)

พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 1 ตัว ประกอบด้วย 4.3.1 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่ให้การฝึกอบรม และบริการวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก (1 ปี) ผลการประเมินประสิทธิผลด้านการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา สรุปได้ดังแผนภาพที่ 14 ดังนี้

แผนภาพที่ 14 การบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 1 ตัว

ตัวบ่งชี้ 4.2.1 B

 4.2.1 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่ให้การฝึกอบรม และบริการวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก (1 ปี)

4.3.1 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่ให้การฝึกอบรมและบริการวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก(1 ปี) อยู่ในระดับดี (B)

ในช่วงเวลาประเมินมีอาจารย์อยู่ปฏิบัติงานจริง 74 คน ซึ่งจากจำนวนผู้ปฏิบัติงานจริงมีอาจารย์จำนวน 47 คน ได้ให้การฝึกอบรมและบริการวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก ในช่วงปีการศึกษา 2547 คิดเป็นร้อยละ 63.5 มีลำดับชั้นความสำคัญอยู่ในระดับดี (B)

สรุปผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร

การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรพิจารณาตัวบ่งชี้ 3 ด้าน คือ ด้านผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตในแง่ประสิทธิภาพภายในและประสิทธิภาพภายนอก ด้านการสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ และด้านการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา ซึ่งได้ผลการประเมิน ดังนี้

โดยภาพรวม ประสิทธิผลของหลักสูตรมีคุณภาพในระดับดี (B) และเมื่อพิจารณาแยกตามตัวบ่งชี้แต่ละด้าน จะได้ว่า ในด้านผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพในระดับดี (B) จำแนกเป็น 1)ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายใน มีคุณภาพในระดับดี (B) 2) ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต : ประสิทธิภาพภายนอก มีคุณภาพในระดับดี (B) ในด้านการสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณภาพในระดับปานกลาง (C) และในด้านการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา มีคุณภาพในระดับดี (B)